Mija Pungeršič
Zavod za izobraževanje
in inkluzijo ODTIZ

IMPROVE YOUR SOCIAL SKILLS

IMPROVE YOUR LIFE

Naša lastna izkušnja z invalidnostjo in zelo pozitiven vpliv sodelovanja v različnih aktivnosti programa (mladinske izmenjave, EVS, mobilnost mladinskih delavcev itd.) sta več kot dober razlog, da smo se ponovno odločili, da organiziramo mladinsko izmenjavo v Sloveniji. Zavod ODTIZ deluje na področju vključevanja predvsem mladih z invalidnostjo v različna področja družbe. Spodbujamo aktivno oblikovanje življenja posameznika z invalidnostjo, njegov osebni, socialni in karierni razvoj in program Erasmus+ (pred tem Mladina in Mladi v akciji) nam omogoča, da se res aktivno udejstvujemo in izpolnjujemo naše poslanstvo.

Ideja o mladinski izmenjavi je zorela že pri prejšnjih skupnih projektih z našimi tujimi partnerji. Pogovor o tem, da nas formalno izobraževanje in vse nakopičeno znanje ne pripravita na vse izzive življenja – manjka nam praktičnih izkušenj in izpopolnjenih socialnih veščin, da bi lahko zares pokazali ves svoj potencial – je bil razlog, da se mladi iz različnih držav zberemo in se skupaj učimo in razvijamo svoje, predvsem socialne, veščine ter se preizkusimo tudi z zaposlitvenim intervjujem in tako krepimo svoje možnosti za večjo zaposljivost.

Mladinska izmenjava »Improve your social skills, improve your life« je potekala od 17. do 27. oktobra 2015 v Izoli. Skupaj smo ustvarjali in se tudi zabavali mladi iz Latvije, Nizozemske, Romunije, Turčije in Slovenije – 32 mladih z in brez invalidnosti (10 je bilo gibalno oviranih), med njimi tudi osebni asistenti. Ker vedno želimo delovati v mešani skupini glede oviranosti, je za nas zelo pomembno, da lahko mladim z invalidnostjo omogočimo, da na projekt z njimi pridejo njihovi osebni asistenti in da je projekt dostopen – ne samo fizično, ampak tudi vsebinsko. Ko govorimo o vključujočem projektu, vključujočem tudi za osebe z invalidnostjo (tako z gibalno kot senzorno oviranostjo), je ključno dobro načrtovanje projekta. Da smo se res vsi počutili dobro in sprejeto, je bilo pomembno, da smo našli prostor/nastanitev, ki vsem omogoča samostojnost. To je pomenilo višje stroške, saj smo izbirali res samo med popolnoma dostopnimi lokacijami, ki jih iz same postavke pavšala za aktivnosti ne moremo pokriti. Zato je za nas zelo pomembno, da program omogoča dodatne stroške, namenjene posebnim potrebam. Z njimi pokrijemo tudi stroške nastanitev in potovanja za osebne asistente. Največkrat se zaradi 100-odstotnega kritja stroškov za asistenco udeleženci z invalidnostjo lažje odločijo, da se projekta udeležijo, saj bi v nasprotnem primeru del njihovega stroška nosili sami. Omeniti moramo, da se naši udeleženci poleg invalidnosti srečujejo tudi z različnim socialnim in ekonomskim ozadjem.

Zelo pomemben vidik izvajanja aktivnosti pa so metode dela in izvajanje aktivnosti/delavnic. Vedno smo poskušali izbrati igre (igre imen, igre za prebijanje ledu, animacijske igre) in vsebinske delavnice, pri katerih so vključeni vsi. Ker smo si udeleženci različni in imamo različne sposobnosti, se je pri naši mladinski izmenjavi izkazalo, da je sta bila potrpežljivost in pomoč drug drugemu ključnega pomena. Vsakodnevna refleksija je pripomogla, da smo vzdrževali skupinsko dinamiko in se učili drug od drugega. Omogočili smo dovolj časa za vse in stremeli k temu, da nismo pozabljali drug na drugega. Pri tako različni skupini je včasih izziv že premik iz enega prostora v drugega.

Pri vsem tem pa je najlepše opazovati, kakšen učinek/vpliv imajo udeleženci drug na drugega. Na mladinski izmenjavi je sodelovalo polovica mladih, ki so se take aktivnosti udeležili prvič ter tudi polovica mladih, ki je imela sploh prvič stik ali bolj intenziven stik z vrstniki z invalidnostjo. Eden od udeležencev je po projektu dejal, da mu je ta izkušnja ponovno omogočila poiskati empatijo do drugih. Pri veliko mladih je bil opazen napredek, da so lažje spregovorili pred skupino, da so se izrazili kljub neznanju jezika ali drugi oviri. Ob vprašanju, kako so se počutili v skupini z udeleženci z in brez invalidnosti, so rekli, da »drugačnosti« na koncu sploh niso več opazili.